Havs och Vatten myndigheten

Remissyttrande

Datum 2026-09-29 **Dnr** 2026–003325

Handläggare
Johanna Eriksson
Havsmiljöenheten
johanna.eriksson@havochvatten.se

Klimat- och näringlivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Naturvårdsverkets skrivelse med förslag på ändringar i förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter

Sammanfattning

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker i huvudsak de förslag som lämnas i Naturvårdsverkets skrivelse med förslag på ändringar i förordningen (2021:1002) om nedskräpningsavgifter.

Havs- och vattenmyndighetens inställning

Generella synpunkter

Havs- och vattenmyndigheten tillstyrker i huvudsak Naturvårdsverkets förslag att justera årsavgifterna för samtliga produktkategorier som berörs av förordningen mot bakgrund av att avgifterna ska täcka den verksamhet vid Naturvårdsverket som krävs enligt förordningen.

Detaljerade synpunkter

Kapitel 2. Justering av årsavgifter

De föreslagna avgiftshöjningarna är betydande och kan vara betungande, särskilt för mindre företag, varför Havs- och vattenmyndigheten delar Naturvårdsverkets bedömning att det är viktigt att intensifiera tillsynsarbetet för att säkerställa att fler avgiftsansvariga aktörer är med i systemet och fullgör sina skyldigheter. På sikt kan det leda till en mer rättvis fördelning av kostnaderna.

Mot bakgrund av att plastpåseskatten är borttagen och att antalet tunna plastbärkassar i de nationella skräpmätningarna bedöms vara i samma storleksordning som flertalet andra produktkategorier som ingår i kategori 1 tillstyrker myndigheten förslaget att, från 2027 flytta produktkategorin ”tunna plastbärkassar” från kategori 2 till kategori 1, vilket innebär en högre avgift.

Kapitel 3. Produkter som bör omfattas av avgiftsskyldigheten

I enlighet med förordningen redogör Naturvårdsverket i sin skrivelse för att flera produktkategorier, som idag inte omfattas av en produktavgift, förekommer i nedskräpning samt att flera av dessa är mer vanligt förekommande vid nedskräpning än vad flera av de

produktkategorier som omfattas av nedskräpningsavgifterna är. Havs- och vattenmyndigheten stödjer resonemanget att det är rimligt att överväga att inkludera fler av dessa produktkategorier i avgiftssystemet. Ur ett havsmiljöperspektiv och med grund i engångsplastdirektivet anser Havs- och vattenmyndigheten att, i första hand, bör plastprodukter och andra produkter som riskerar att skada den marina miljön och vattenlevande organismer övervägas. Enligt tabell 9 gäller det följande plastprodukter: snusdosa, cellofan från cigarettpaket, klubbpinne och omslag till sugrör. Även påsförslutare kan bestå av plast. Produkter som är skadliga för vattenlevande organismer och den marina miljön är: portionssnus och e-cigarett/engångsvejp. Den sistnämnda produktkategorin består av en kombination av elektronik, kemikalier (nikotin och tungmetaller) och plast.

I Naturvårdsverkets redovisning till regeringen framkommer också att tunna plastbärkassar och plastflaskor för dryck med en volym mindre än 0,6 liter förekommer i nedskräpning. Dessa produktkategorier omfattas endast av årsavgiften. Havs-och vattenmyndigheten anser att om de kan komma att omfattas av en produktavgift kan det bidra till minskad nedskräpning och därmed en minskad fara för det marina djurlivet. Just tunna plastbärkassar är dokumenterat särskilt skadliga för marina organismer på grund av kvävningseffekt.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Anna Ledin efter föredragning av avdelningschefen Thomas Klein. I den slutliga handläggningen av ärendet har även enhetschefen Mia Dahlström, utredaren Johanna Eriksson och utredaren Charlotta Stadig medverkat.

Anna Ledin

Thomas Klein

Bilagor:

Ange bilagor

Kopia till:

kn.cks.remisser@regeringskansliet.se